

۲۰۱۹/۰۲/۰۱

پرتو نادری

غروب آن رنگین کمان هنر

مرحوم محمد یوسف کهزاد

محمد یوسف کهزاد، نقاش، شاعر، داستان نویس، هنرمند تیاتر و بنیاد گذار نگارستان غلام محمد میمنه‌گی به روز پنج شنبه یازدهم دلو 1397 خورشیدی برابر با 31 جنوری 2019 میلادی در ایالات متحد امریکا به عمر هشتاد و سه ساله‌گی چشم از جهان پوشید.

زنده‌یاد یوسف کهزاد شخصیت چندین بُعدی فرهنگی داشت و اما از میان آن همه هنرهایی که داشت بیشتر در هنر نقاشی پر آوازه بود. از او همیشه به حیث یکی از چهره‌های پیش‌گام در هنر نقاشی نوین افغانستان یاد شده است.

او به سال 1314 خورشیدی برابر با 1935 میلادی در شهر کابل چشم به جهان گشود. مکتب را در لیسه امانی که در آن روزگار نامش را به لیسه نجات بدل کرده بودند تمام کرد. به سال 1333 خورشیدی برابر با 1954 میلادی به پوهنتون کابل رفت و در فاکولته ادبیات به آموزش عالی پرداخت.

کهزاد از همان دوران دانش آموزی به هنر و ادبیات روی آورد و در همین سال‌ها بود که جایزه نخست ادبی شعر را از ریاست مستقل مطبوعات به دست آورد.

او در شعر و شاعر بیشتر به مکتب هند گرایش دارد که دلیل آن می‌تواند این امر بوده باشد که کهزاد از همان نوجوانی با شعر ابوالمعانی بیدل آشنایی پیدا کرد. شعر بیدل بر تخیل شاعرانه او تأثیر گذاری بزرگی داشته است. او خود جایی گفته است که استاد زبان و ادبیات پارسی دری نجف علی خان او را در زمینه ادبیات و همیشه تشویق می‌کرده و رمز و راز مکتب هند را برای او یاد داده است. به همین گونه بینوایان هوگو یکی از کتاب های تأثیر گذار بر کهزاد بوده است.

کهزاد پس از پایان آموزش به حیث نویسنده و هنرمند در « شاری ننداری» به کار پرداخت. پس از آن به سال ۱۳۳۹-۱۹۶۰ برای آموزش در بخش نقاشی به ایتالیا رفت و در اکادمی هنرهای زیبای شهر روم به آموزش پرداخت.

در همان زمان رشته نمایشگاه های نقاشی خود را در ایتالیا، آلمان، دنمارک، سویدن راه اندازی کرد. چنان که در نمایشگاه ایتالیا جایزه نخست هنری را دریافت کرد.

زنده‌یاد کهزاد پس از پایان آموزش به کشور برگشت مدت زمانی مدیر دفتر هنر بود و مدتی هم در ریاست تالیف و ترجمه وزارت معارف کشور کارکرد.

به سال ۱۳۴۵ / ۱۹۶۶ به ریاست ثقافت و هنر وزارت اطلاعات و فرهنگ گماشته شود. در همین زمان بود که زنده یاد یوسف کهزاد نگارستانی پروفیسور غلام محمد میمنه‌گی را پایه گذاری کرد. این نگارستان دارای بخش‌های آموزشی در زمینه های نقاشی، مجسمه‌سازی، خطاطی، منیاتوری بود که در پیوند به رشد و توسعه این هنرها در افغانستان خدماتی چشم‌گیری انجام و صدها هنر جوان در این نگارستان آموزش دیده اند.

کهزاد خود مدت زمانی مسوولیت رهبری نگارستان غلام محمد میمنه‌گی را بر عهده داشت. آخرین شغل دیوانی زنده‌یاد کهزاد در وزارت اطلاعات و فرهنگ بود که آن جا مسوولیت ریاست فرهنگ را بر عهده داشت.

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خیر و لولئ

سال 1371 / 1992 خورشیدی کهزاد همراه با خانواده کشور را ترک کرد. هشت سال را به گونه پناهنده در هند به سر برد تا این که کشتی سرگردان زنده‌گی او به ایالات متحد امریکا رسید و تا آخرین لحظه های زنده‌گی همان‌جا زیست.

کهزاد در امر معرفی نقاشی افغانستان در ایالات متحد امریکا نیز سهم شایسته‌یی داشت. چنان که رشته‌نمایشگاه های نقاشی خود را در شهرهای گوناگون امریکا راه اندازی کرد که این نمایشگاه ها هربار پیروزی‌هایی برای هنر افغانستان در پی داشت.

او پیش از این نمایشگاه هائی را نیز در هند راه اندازی کرده بود. بدین گونه کهزاد چنان مسافر هفت شهر هنر، هنر نقاشی افغانستان را چنان مشعلی کشورهای گوناگون جهان برد و در فروغ آن چهره دیگری از افغانستان را برای جهانیان معرفی کرد.

او از میان همه هنرهای که داشت به گفته خودش نقاشی را رشته اساسی خود می دانست در حالی که به تعبیری با هفت شهر هنر آشنا بود.

از کهزاد تا کنون این آثار نشر شده است:

- جلوه های زیبایی در هنر
- خدا زیبایی را آفرید
- مروارید سیاه
- گزیده های شعر

در پایین باید گفت که افزون بر این نوشته های زیاد و داستان‌هایی نیز از کهزاد در نشریه های گوناگون چه در کشور و چه در بیرون و به همین گونه در نشرات برقی نشر شده اند که نیاز است گرد آوری شوند تا به گونه کتاب های جداگانه در اختیار علاقمندان آثار او قرار گیرند.

آسمان روانش پر از ستارگان مغفرت الهی باد!

کابل/ 12 دلو 1397